

Färdplan för skolor för att stödja skolspråket

Områden och ämnen

FÄRDPLANEN är organiserad enligt 9 områden, indelade i 32 ämnen.

I FÄRDPLAN-projektet hänvisar **områden** till de nio tematiska aspekter som betraktas som nödvändiga för att utforma och utveckla en skolkultur som syftar till att utveckla hela skolstrategin för att stödja skolspråk. Dessa områden är delvis överlappande och framförallt sammankopplade. Områdena är följande: medvetenhet om språkdimensionen, utveckla språkkunskaper och lärdomar, metaspråklig medvetenhet, språkens roll i inlärningen, attityder till språk, främjande av informell språkinlärning, språkresurser i skolan, vägledning av nya elever och familjer samt yrkesutveckling.

Konceptet **ämne** används för att ange en underkategori till ett område. Varje ämne illustrerar de principer, metoder, förfaranden eller konkreta åtgärder som visar på genomförandet av det särskilda området i skolans verksamhet. De gör det möjligt att utveckla hela skolstrategin för att stödja skolspråk. Ämnena uttrycks som påståenden i självvärderingsverktyget och ska utvärderas av olika intressegrupper.

Förkortning	OMRÅDEN	ÄMNEN	Ämnesnummer
ME	Medvetenhet om språkdimensionen	Tonvikt på språkinlärning	1
		Att vara språkmodeller	15
		Betydelsen av utmanande verksamheter	31
UTV	Utveckla språkkunskaper och lärdomar	Språkundervisningens särdrag	12
		Medvetenhet om talat och skrivet språk	16
		Förbättra tal-/skrivförmågan	17
		Förbättra lyssnings-/läsförmågan	18

MS	Metaspråklig medvetenhet	Språkdimensionen i ämnesundervisning	13
		Språkrelaterade begrepp	14
SRI	Språkens roll i inläringen	Språkets betydelse för ämnesundervisning	6
		Främja språkutveckling	7
		Flerspråkighet under lektioner	24
		Överbygga språk för lärande	30
		Bygga vidare på tidigare kunskaper och erfarenheter	32
ATS	Attityder till språk	Värdering av elevernas språk	8
		Följa upp utveckling av läskunnighet	9
		Främja flerspråkighet	23
		Flerspråkighet i skolmiljön	25
ISL	Främjande av informell språkinläring	Möjligheter till informell språkinläring	19
		Stödja elevernas språkutveckling i hemmet	20
SPRÅK	Språkresurser i skolan	Kunskap om elevernas språk	11
		Kunskap om personalens språk	22
		Kunskap om familjernas språk	26
VÄ	Vägledning av nya elever och familjer	Använda språkresurser i skolan	21
		Professionella resurser för kommunikation	27
		Samhällets resurser för kommunikation	28
		Nyckeldokument på olika språk	29
YU	Yrkesutveckling	Strukturer för yrkesutveckling	2
		Planering och granskning	3
		Utveckla lärarnas medvetenhet	4
		Samarbete mellan lärarna	5
		Grupper för yrkesutbildning	10

Definitioner av områdena

Medvetenhet om språkdimensionen innebär att betona språkinläring i allmänhet, förstå vikten av att vara språkmodeller (för hela personalen) och erbjuda eleverna utmanande aktiviteter.

Utveckla språkkunskaper och lärdomar innebär att lärarna fokuserar på språkets särdrag i sin undervisning, ökar elevernas medvetenhet om talat och skrivet språk och ständigt förbättrar deras färdigheter i talat/skrivet språk och i färdigheter i lyssnande och läsande.

Metaspråklig medvetenhet innebär att man tar hänsyn till språkdimensionen i ämnesundervisningen och utforsknings-/inlärningsrelaterade begrepp, oavsett ämne för att hjälpa eleverna att förstå och använda innehåll på ett enklare sätt.

Språkens roll i inläringen innebär att språkets betydelse i ämnesundervisningen lyfts fram och att elevernas språkutveckling främjas. Det innebär också att utnyttja fördelarna med flerspråkighet under lektioner, överbyggande av språk för lärande och att bygga vidare på elevernas tidigare kunskaper och erfarenheter.

Attityder till språk innebär att man värderar elevernas språk och följer deras individuella utveckling inom läs- och skrivkunighet. Detta område visar vikten av flerspråkiga strategier och hur språken syns i skolmiljön.

Främjande av informell språkinläring innebär att stödja möjligheterna för elevernas informella språkinläring och språkutveckling i hemmet.

Språkresurser i skolan innebär kunskap om elevernas, personalens och familjernas språk och att veta när och hur de ska användas för att underlätta elevens integration.

Vägledning av nya elever och familjer innebär att stödja nyanlända genom att använda språkresurserna i skolmiljön, inklusive yrkes- och samhällsresurser för kommunikation. Detta kunde till exempel innebära att nödvändiga nyckeldokument tas fram på olika språk.

Yrkesutveckling innebär att ha strukturer för planering och översyn av lärarnas kompetens, utveckla deras medvetenhet och samarbete samt skapa och stödja yrkesutbildningsgrupper inom skolan. Detta område kan till exempel omfatta forskning, samarbete osv.